

T.Y.B.COM**:- Accounts Group :-****(Introduction to Management Accounting
& Introduction to Auditing)****(Paper - v) (Revised) (DEC - 2018)****Q. P. Code : 36800****(Revised Course – New Pattern)****(3 Hours)****(Total Marks : 100)****Please check whether you have the right question paper.**

- N.B.:**
- 1) **Working notes** should form part of your answer.
 - 2) Proper **presentation** and **neatness** is **essential**.
 - 3) Use of **simple calculator** is **allowed**.

1. a) Fill in the blanks from given option. (Any Ten) :

(10)

- 1) The managerial accounting system produces information for _____ users.
 - a) Internal
 - b) External
- 2) Balance Sheet provides a statement of _____ position at a point of time.
 - a) Performance
 - b) financial
- 3) Sales of long term investment at a loss _____ the cash balance.
 - a) Increase
 - b) Decrease
- 4) Assets which can be converted into cash within one year are _____ assets.
 - a) Fixed
 - b) Current
- 5) Income earned from activities other than normal business is _____.
 - a) Operating
 - b) Non-operating Income
- 6) Common-size statement cannot make a _____ analysis.
 - a) Combined
 - b) Horizontal
- 7) Rent received from sub-letting of premises of the concern is _____ income.
 - a) Operating
 - b) Non-operating
- 8) _____ Working capital means the total current assets without deducting current liabilities.
 - a) Gross
 - b) Net
- 9) Z Ltd. has a stock of ₹50,000. Total liquid assets are ₹1,00,000 and quick ratio is 2: 1. Current ratio is
 - a) 2:1
 - b) 3:1
- 10) In a common size income statement, _____ is taken as 100.
 - a) Net Sales
 - b) Net Purchases
- 11) Higher advance collected from the customer would mean the company will need _____ working capital.
 - a) Less
 - b) More
- 12) Loan given is a _____ activity.
 - a) Financing
 - b) Investing

b) State whether the following statements are true or false (Any Ten) :

(10)

- 1) Error of principle affects the trial balance.
- 2) Auditor's duty to detect and prevent frauds.
- 3) Audit in depth is part of test checking.
- 4) Internal check is continuous review of operations of the organizations.
- 5) There is no risk involved in audit sampling.
- 6) Vouching means examination of documentary evidence.
- 7) Wages should be allocated between capital and revenue.

TURN OVER

- 8) Auditor has to see that patents rights are alive.
- 9) Verification avoids manipulation of accounts.
- 10) An auditor can take the help of experts during the course of audit.
- 11) Audit report is a part of financial statement.
- 12) Compensating error will affect the trial balance.

2. The following information is presented by Techno cart Ltd. (15)

Estimate level of activity - 1,04,000 units for the year 52 weeks

- 1) Cost of Raw Materials per unit - ₹ 10
- 2) Cost of labour per unit - 40% of Raw Materials
- 3) Cost of overheads per unit - 50% of Labour cost
- 4) Profit per unit is 200% of Overheads
- 5) Stock of Raw Materials - 4 Weeks
- 6) Processing period - 4 Weeks
- 7) Stock of Finished Goods - 4 Weeks
- 8) Credit to the Debtors - 6 weeks
- 9) Credit by the Creditors 4 Weeks
- 10) Time lag in payment of Wages - 4 Weeks
- 11) Time lag in payment of Overheads - 2 Weeks
- 12) Cash and Bank Balance Required - ₹ 80,000
- 13) Debtors are calculated on sales basis
- 14) Purchase against Cash - 20%
- 15) All the activities are spread evenly throughout the year
- 16) During processing, Labour and Overhead accrue evenly

Prepare an estimate of Working Capital for the year ended 31st March 2017.

OR

2. The following is the Summarised Balance Sheet of M/s. Sagar & sons Ltd. as on 31st March, 2017 : (15)

Liabilities	₹	Assets	₹
Equity Share Capital (₹ 10 each)	8,00,000	Goodwill	2,50,000
12% Preference Share Capital (₹ 100 each)	4,00,000	Furniture and Fittings	6,00,000
General Reserves	2,00,000	Plant & Machinery	8,00,000
Profit & Loss A/c	2,00,000	Stock	2,00,000
10% Mortgage Loan	4,00,000	Debtors	4,00,000
Creditors	2,00,000	Cash & Bank Balances	1,20,000
Advance from Customers	1,00,000	Prepaid Expenses	80,000
Provision for Taxation	1,20,000	Preliminary Expenses	50,000
Proposed Dividend	80,000		
Total	25,00,000	Total	25,00,000

Additional information for the year :

- 1) Total sales – ₹ 20,00,000.
- 2) Net Profit Rate – 15%

TURN OVER

- 3) Out of total sales 20% are cash sales.
- 4) Purchases – ₹10,00,000.
- 5) No. of days in a year 360 day's.

Calculate the following Ratios :

1. Proprietary Ratio,
2. Capital Gearing Ratio,
3. Acid Test Ratio,
4. Operating Ratio,
5. Creditors Turnover Ratio.

Note : Preparing Balance Sheet in vertical form is not required.

3. The Summary Balance Sheets of Vora Ltd. as on 31st March, 2016 and 2017 : (15)

Balance Sheets

Liabilities	31.03.17	31.03.16	Assets	31.03.17	31.03.16
	₹	₹		₹	₹
Share Capital	2,66,000	2,28,000	Cash	4,000	-
Reserves	46,000	94,000	Debtors	90,000	1,20,000
Debentures	1,20,000	1,00,000	Stock	90,000	1,10,000
Creditors	50,000	64,000	Prepaid Expenses	8,000	6,000
Outstanding Expenses	12,000	12,000	Investments	54,000	40,000
Bank Overdraft	NIL	24,000	Staff Loan	8,000	6,000
			Fixed Assets	2,40,000	2,40,000
Total	4,94,000	5,22,000	Total	4,94,000	5,22,000

Other Particulars :

- 1) Balance of Depreciation Account as at 01.04.2016 and 01.04.2017 was ₹30,000 and ₹40,000 respectively.
- 2) A Machinery of ₹10,000 on which depreciation of ₹2,000 was charged was sold for ₹9,000.
- 3) Staff Loans (short period) of ₹2,000 were written off during the year.

Prepare a Cash Flow Statement Indicating therein separately the cash from operations.

OR

3. Live India Ltd. submits following summary statements for the year ended 31st March, 2017 : (15)

Profit and Loss Account for the year ended 31st March, 2017

Particulars	₹	Particulars	₹
To Opening Stock	20,000	By Sales	5,00,000
To Purchases	4,00,000	By Closing Stock	20,000
To Office Expense	8,000	By Income from assets	64,000
To Selling Expenses	16,000		
To Depreciation on Assets Let-out	40,000		
To Provision for Tax	32,000		
To Net Profit	68,000		
Total	5,84,000	Total	5,84,000

TURN OVER

Balance Sheet as on 31st March, 2017

Liabilities	Amount		Assets	Amount	
Share Capital		80,000	Cash		4,000
Reserves & Surplus		1,39,200	Debtors		80,000
Creditors		64,000	Stock		20,000
Bank Overdraft		20,000	Let-out Assets (Cost)	3,20,000	
Provision for Tax	32,000		Less : Depreciation	<u>1,20,000</u>	2,00,000
Less : Tax paid	31,200	800			
Total		3,04,000	Total		3,04,000

Prepare vertical common size statements.

4. Define the term auditing. Explain the principles of an auditing? (15)

OR

4. What do you mean by internal control? What are the duties of an auditor with regards to internal control?

5. What do you mean by verification of assets? How would you verify the following assets? (15)

- 1) Debtors
- 2) Investments

OR

5. What is mean by vouching? How would you vouch credit sales and rent paid?

6. a) Distinguish between internal check and internal control. (10)

- b) Explain in brief factors affecting working capital. (10)

OR

6. a) Short Notes (Any Two) : (10)

1. Trend Analysis.
2. Funds from financial activities.
3. Test checking.

- b) Short Notes (Any Two) : (10)

1. Auditor's duties regarding fraud.
2. Window dressing.
3. Liquid ratio.

TURN OVER

(सुधारीत अभ्यासक्रम – नविन आकृतीबंध)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १) कृती नोंदीचा तुमच्या उत्तरात समावेश करा.
२) योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
३) साधे गणकयंत्र वापरावे.

१. अ) रिकाम्या जागा भरा (कोणतेही दहा) :

(१०)

- १) व्यवस्थापन लेखाकर्म पध्दत ----- माहिती उपभोक्त्यांचना पुरवते.
अ) अंतर्गत ब) बाह्य
- २) ताळेबंद अखेरच्या दिवसाची ----- स्थिती दर्शवते.
अ) आर्थिक ब) कामगिरी
- ३) दीर्घ मुदतीची गुंतवणूकीच्या विक्रीवरील तोटा रोख शिल्लक -----
अ) वाढवते ब) कमी करते
- ४) मालमत्ता जी एका वर्षात रोखीत रूपांतरीत होते, तिला ----- मालमत्ता म्हणतात.
अ) स्थिर ब) चालू
- ५) नेहमीच्या व्यापाराव्यतिरिक्त अन्य क्रियेतील उत्पन्नाला ----- उत्पन्न म्हणतात.
अ) कार्यवाहिन ब) अकार्यवाहिन
- ६) सामान्य प्रारूपातील पत्रक ----- विश्लेषण करू शकत नाही.
अ) संयुक्त ब) आडवे
- ७) पोटभाड्याने दिलेल्या वास्तुतून मिळालेले भाडे ----- उत्पन्न आहे.
अ) कार्यवाहिन ब) अकार्यवाहिन
- ८) ----- खेळते भांडवल म्हणजे चालू देयता वजा न करता एकूण चालू मालमत्ता होय.
अ) ढोबळ ब) निव्वळ
- ९) झेड लिमिटेडचा मालसाठा ₹५०,०००. एकूण तरल मालमत्ता ₹१,००,००० आणि तरल अनुपात २:१. आहे. चालू अनुपात ----- आहे.
अ) २:१ ब) ३:१
- १०) सामान्य प्रारूपातील पत्रकामध्ये, ----- १०० घेतले जाते.
अ) निव्वळ विक्री ब) निव्वळ खरेदी
- ११) ग्राहकाकडून अधिक उचल (advance) घेतल्याने कंपनीस ----- खेळते भांडवल लागते.
अ) अधिक ब) कमी
- १२) दिलेले कर्ज ----- क्रिया आहे.
अ) वित्तीय ब) गुंतवणूक

TURN OVER

ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा (कोणतेही दहा) :

(१०)

- १) तात्विक चुकांमुळे तेरीजाची जुळणी होत नाही.
- २) फसवणूक (Fraud) शोधणे व प्रतिबंधित करणे हे हिशेब तपासणीसाठीचे कर्तव्य आहे.
- ३) खोलात जाऊन केलेली हिशेबतपासणी हा चाचणी तपासणीचा भाग आहे.
- ४) अंतर्गत तपासणी संस्थेच्या कारभाराचे सतत केलेले पुनरावलोकन होय.
- ५) हिशेबतपासणीसाठीचे नमुन्यात काही धोके नाहीत.
- ६) प्रमाणन म्हणजे कागदोपत्री पुराव्याची तपासणी होय.
- ७) मजूरी भांडवली व महसुली अशी विभागणी करावी.
- ८) हिशेबतपासणीसाठीने पेटेंट (Patent) हक्क वैध असल्याची तपासणी करावी.
- ९) सत्यापनामुळे लेखाकर्मातील चुका टाळल्या जातात.
- १०) हिशेबतपासणीस हिशेबतपासणीच्या दरम्यान तज्ञाची मदत घेऊ शकतात.
- ११) हिशेबतपासणीचा अहवाल हा वित्तीय पत्रकाचा भाग आहे.
- १२) भरपाईच्या चुकांमुळे तेरीज जुळणी होत नाही.

२. खालील माहिती टेक्नोकार्ट लिमिटेडने दिलेली

(१५)

अंदाजित उत्पादन - १,०४,००० नग ५२ आठवड्याकरिता

- १) कच्चा माल प्रति नग - ₹१०
- २) मजूरी प्रति नग - ४०% कच्चा माल
- ३) उपरी परिव्यय प्रति नग - ५०% मजूरी
- ४) नफा २००% उपरी परिव्यय
- ५) कच्चा मालसाठी - ४ आठवडे
- ६) प्रक्रिया कालावधी - ४ आठवडे
- ७) तयार माल - ४ आठवडे
- ८) ऋणकोची उधारी - ६ आठवडे
- ९) धनकोकडून उधारी ४ आठवडे
- १०) मजूरी ४ आठवड्यांच्या अंतराने दिली जाते.
- ११) उपरी परिव्यय २ आठवड्यांच्या अंतराने दिले जातात.
- १२) रोख व बँक शिल्लक - ₹८०,०००
- १३) ऋणको विक्रीवर काढावे.
- १४) रोखीवर खरेदी - २०%
- १५) सर्व उत्पादन व विक्री वर्षभर समप्रमाणात आहे.
- १६) उत्पादन प्रक्रिया, मजूरी आणि उपरी परिव्यय समप्रमाणात आढळतो.

अंदाजित खेळते भांडवल पत्रक ३१ मार्च, २०१७ बनवा.

किंवा

TURN OVER

२. सागर अँड सन्स लिमिटेडचे वर्ष अखेर ३१ मार्च, २०१७ चा ताळेबंद खालीलप्रमाणे : (१५)

देयता	₹	मालमत्ता	₹
सामान्य भाग भांडवल (प्रत्येकी ₹१०)	८,००,०००	नावलौकिक	२,५०,०००
१२% अग्रहक्क भाग भांडवल (प्रत्येकी ₹१००)	४,००,०००	फर्निचर	६,००,०००
साधारण निधी	२,००,०००	यंत्र	८,००,०००
नफा-तोटा खाते	२,००,०००	मालसाठा	२,००,०००
१०% तारण कर्ज	४,००,०००	ऋणको	४,००,०००
धनको	२,००,०००	रोख / बँक	१,२०,०००
ग्राहक उचल	१,००,०००	आगाऊ खर्च	८०,०००
आयकर तरतूद	१,२०,०००	प्राथमिक खर्च	५०,०००
प्रस्तावित लाभांश	८०,०००		
एकूण	२५,००,०००	एकूण	२५,००,०००

वर्षाकरिता अधिक माहिती :

- १) एकूण विक्री - ₹२०,००,०००.
- २) निव्वळ नफा प्रमाण - १५%
- ३) २०% विक्री रोखीवर.
- ४) खरेदी - ₹१०,००,०००.
- ५) वर्षातील दिवस - ३६०.

खालील अनुपात कढा :

१. स्वामित्व अनुपात,
२. पुंजी प्रमाण अनुपात,
३. तरल अनुपात,
४. कार्यवाहिन अनुपात,
५. धनको उलाढाल अनुपात.

सूचना : उभ्या प्रारूपातील ताळेबंद आवश्यक नाही.

३. वीरा लिमिटेडचे ३१ मार्च, २०१६ आणि २०१७ चे ताळेबंद खालीलप्रमाणे : (१५)

ताळेबंद

देयता	३१.०३.१७ ₹	३१.०३.१६ ₹	मालमत्ता	३१.०३.१७ ₹	३१.०३.१६ ₹
भाग भांडवल	२,६६,०००	२,२८,०००	रोख	४,०००	-
निधी	४६,०००	९४,०००	ऋणको	९०,०००	१,२०,०००
कर्ज रोखे	१,२०,०००	१,००,०००	मालसाठा	९०,०००	१,१०,०००
धनको	५०,०००	६४,०००	आगाऊ खर्च	८,०००	६,०००
देय खर्च	१२,०००	१२,०००	गुंतवणूक	५४,०००	४०,०००
बँक अधिर्कष	-	२४,०००	स्टाफ कर्ज	८,०००	६,०००
			स्थिर मालमत्ता	२,४०,०००	२,४०,०००
एकूण	४,९४,०००	५,२२,०००	एकूण	४,९४,०००	५,२२,०००

TURN OVER

अधिक माहिती :

- १) घसारा खाते शिल्लक ०१.०४.२०१६ आणि ०१.०४.२०१७ अनुक्रमे ₹३०,००० आणि ₹४०,००० आहे.
- २) एक संयंत्र ₹१०,००० चे ज्यावर ₹२,००० चा घसारा लावला होता ₹९,००० ला विकला.
- ३) स्टाफ कर्ज (अल्प मुदतीचे) ₹२,००० काढून टाकले.

रोख प्रवाह पत्रक बनवा, ज्यात कार्यवाहिन क्रियेतील रोख स्पष्टपणे दाखवा.

किंवा

३. लिव इंडिया लिमिटेड तुम्हांला खालील ३१ मार्च, २०१७ ची पत्रके देत आहे :

(१५)

नफा-तोटा खाते ३१ मार्च, २०१७

तपशील	₹	तपशील	₹
आरंभीचा मालसाठा	२०,०००	विक्री	५,००,०००
खरेदी	४,००,०००	अखेरचा मालसाठा	२०,०००
कचेरी खर्च	८,०००	मालमत्तेवरील उत्पन्न	६४,०००
विक्री खर्च	१६,०००		
भाड्याने दिलेल्या मालमत्तेचा घसारा	४०,०००		
आयकर तरतूद	३२,०००		
निव्वळ नफा	६८,०००		
एकूण	५,८४,०००	एकूण	५,८४,०००

३१ मार्च, २०१७ चे ताळेबंद

देयता	₹	मालमत्ता	₹
भाग भांडवल	८०,०००	रोख	४,०००
निधी	१,३९,२००	ऋणको	८०,०००
धनको	६४,०००	मालसाठा	२०,०००
बँक अधिकर्ष	२०,०००	भाड्याने दिलेली मालमत्ता (परिव्यय)	३,२०,०००
आयकर तरतूद	३२,०००	घसारा	१,२०,०००
आयकर भरला	३१,२००		
एकूण	३,०४,०००	एकूण	३,०४,०००

उभ्या प्रारूपातील सामान्य वित्तीय पत्रके बनवा.

४. हिशेबतपासणीची व्याख्या द्या. हिशेबतपासणीचे तत्त्वे लिहा.

(१५)

किंवा

४. अंतर्गत नियंत्रण म्हणजे काय? अंतर्गत नियंत्रणाबाबत हिशेबतपासणीसाठी काय कर्तव्ये असतात?

५. मालमत्तेचे सत्यापन म्हणजे काय? खालील गोष्टींचे सत्यापन कसे कराल?

(१५)

- १) ऋणको
- २) गुंतवणूक

TURN OVER

किंवा

५. प्रमाणन म्हणजे काय? उधार विक्री आणि भाडे भरलेले यांचे प्रमाणन कसे कराल?

६. अ) अंतर्गत तपासणी व अंतर्गत नियंत्रणातील फरक स्पष्ट करा. (१०)

ब) खेळते भांडवल ठरवणारे घटक स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

६. अ) संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही दोन) : (१०)

१. कलदर्शक पत्रक.
२. वित्तीय क्रियांवरील निधी.
३. चाचणी तपासणी.

ब) संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही दोन) : (१०)

१. फसवणूकी (Fraud) च्या संदर्भातील हिशेबतपासणीसाठीचे कर्तव्य.
२. गवाक्ष प्रशाधन.
३. तरल अनुपात.